

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanhurfa Milletvekili

Türkiye'de beşeri ilaçlarda uygulanan karekod (ilaç takip sistemi) zorunluluğuna karşın, hayvan sağlığı ilaçlarında benzer bir izlenebilirlik sisteminin bulunmaması önemli bir denetim boşluğu yaratmaktadır. Bu durum; ilaçların üretimden son kullanıcıya kadar takibini imkânsız hale getirmekte, sahte, kaçak ve kontrolsüz ürünlerin piyasada dolaşımını kolaylaştırmaktadır.

Özellikle son yıllarda sanal platformlar, hayvan pazarları ve petshoplar üzerinden kontrolsüz ilaç satışlarının arttığı gözlemlenmektedir. Veteriner hekim kontrolü dışında gerçekleşen bu satışlar; hem hayvan sağlığını hem de zoonotik hastalıklar, antibiyotik direnci ve gıda güvenliği gibi başlıklar üzerinden doğrudan halk sağlığını tehdit eder hale gelmiştir.

Diğer yandan, hayvan sağlığı ilaçlarında fiyatların serbest piyasaya bırakılması, "spot ilaç piyasası" olarak tanımlanan kayıt dışı ve denetimsiz ticaretin büyümesine zemin hazırlamaktadır. Beşeri ilaçlarda olduğu gibi kamu otoritesinin fiyat düzenleyici rol üstlenmemesi, bu alanın kontrolünü daha da zorlaştırmaktadır.

Bu iki temel sorun (karekod sisteminin olmaması ve ilaç fiyatlarının düzenlenmemesi) yıllardır dile getirilmesine rağmen çözüme kavuşturulamamıştır.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'de hayvan sağlığı ilaçlarında karekod veya benzeri bir izlenebilirlik sisteminin bulunmamasının gerekçesi nedir?
2. Hayvan sağlığı ilaçları için üreticiden tüketiciye kadar takip sağlayacak bir "ilaç takip sistemi" kurulmasına yönelik Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır? Varsa hangi aşamadadır?

3. Sanal platformlar, hayvan pazarları ve petshoplar üzerinden yapılan kontrolsüz ilaç satışlarının denetimine ilişkin Bakanlığınızın mevcut uygulamaları nelerdir? Son 5 yılda bu alanlarda yapılan denetim ve uygulanan yaptırımların sayısı nedir?
4. Veteriner hekim kontrol ve gözetimi dışında ilaç kullanımının halk sağlığı üzerindeki risklerine ilişkin Bakanlığınızın yaptığı bir etki analizi mevcut mudur?
5. Hayvan sağlığı ilaçlarında fiyatların serbest piyasaya bırakılmasının, kayıt dışı “spot ilaç piyasasını” büyüttüğüne ilişkin iddialar hakkında Bakanlığınıza ulaşan tespit veya şikâyetler bulunmakta mıdır?
6. Hayvan sağlığı ilaçlarında son yıllarda enflasyon üstü fahiş artışların, hayvansal ürünlerdeki fiyat artışlarına etkisi konusunda etki analiz raporuna bağlı düzenleyici bir çalışmanız mevcut mudur?
7. Beşeri ilaçlarda olduğu gibi hayvan sağlığı ilaçlarında da fiyatların kamu otoritesi tarafından belirlenmesine veya sınırlandırılmasına yönelik bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
8. Sahte, kaçak ve kayıt dışı hayvan sağlığı ilaçlarının piyasadan temizlenmesine yönelik Bakanlığınızın kısa ve orta vadeli somut eylem planı nedir?